„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом петком недељом, на целом табаку, а уторником на по табака.

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску:
на целу годину . . . . . 14 ф. — н.
на по године . . . . . 7 ф. — н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
За Србију (у сребру).
на годину 35 дин. на пола године 17½ дин. на четврт године 9 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слов а за жиг плаћа се по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а предплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад у дунавској улици.
РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 80. У Новоме Саду у уторак 26. маја (7. јуна) 1881. ГОДИНА XVI.

ТЕЛЕГРАМ „ЗАСТАВИ.“

Меленци, 24. маја. Две ста овде сакупљених бирача прогласили Шандора Трифунца за народног кандидата,

НОВИ САД, 25. маја.

Изашле су две наредбе, обе датиране од 21. маја (2. јуна), а тичу се будућег **угарског сабора**. Прво је највише ручно писмо, којим се по §. 1. зак. чл. 4. од 1848. год., који наређује, да се земаљски сабор сваке године у Пешту сазива, будући сабор сазива на 12. (24.) септембар, те министарству налаже, нек у смислу зак. чл. 33. од 1874. год. нареди, што је год за то нужно. У след тога је министар унутрашњих послова по §. 56. задње поменутог чланка законског расписао изборе за сабор и одредио им рок од 12. (24.) јуна до inclusive 21. јуна (3. јула), у ком имају по целој земљи обављени бити. Министарска наредба достављена је свима муниципијама и варошима, које имају права, за се посланика да бирају, најдуже до прошасте суботе. Средишњи изборни одбори позвани су, нека по више реченом зак. чл. нареде све, што је нужно за изборе.

Како су дакле избори за угарски сабор на прагу, то је **изборно кретање** на свим странама у пуноме јеку. Што се по нашим, српским срезовима креће и ради ради саборских избора, то пратимо у засебној рубрици; овде ћемо само оно саопштити, шта у том погледу бива по другим гдекојим немађарско-народносним и оним срезовима, где има понешто Срба, очекујући од ових, да ће по програму српске народне странке и страначке јој тактике поступати. Крајња левица истакла је у првом изборном срезу вароши Сегедина Карла Етвеша за свога кандидата. — Средишњи бирачки одбор ердељско-саске народне странке састаје се 27. о. м. у Брашову (Кронстату) на конференцију, да углави програм и одреди, како ердељско-сански народни бирачи да поступају при изборима. — У бокшанском изборном срезу у Банату кандидује се од владине странке Јован Ажбот. Противкандидат му је присталац умерене опозиције Ђорђе Јовановић. — У карансебешком срезу још се није романска народна странка одлучила. Једни помињу истина ђенерала Трајана Доду, као кандидата, но други веле, да се Дода уклања из јавног живота. У интересу народносне ствари желети је, да се ово последње не обистини.

Прокламација, коју је кнез Милан 22. о. м. издао народу српском пре но што се кренуо на пут у Беч, Берлин и Петроград, гласи: „Прокламација народу српском. Обзнањујем моме драгоме народу, да на кратко време полазим изван отаџбине. Мој министарски савет заступаће ме у вршењу књажевске власти по упутствима, која сам му ја о томе издао. Препоручујем и у овој прилици своју драгу отаџбину закриљу свемогућега.“

Познато је, да је међународна комисија за црногорско-турско разграничење **црногорско-турску границу** источно од скадарског блата у неколико изменила, модификовала, тако да Диноши буду црногорски. Предлог је тај донео инглески комисар, капетан Сале, у име инглеске владе, и сви су кабинети на њ пристали; руски пак под отим условом, да Порта формално изјави, да не ће више никаке модификације на црногорској граници предлагати, и да све друге силе пристану на тај услов. По новијим цариградским вестима, сви велики кабинети пристадоше на руске услове. То потврђују и полузванични „Тирки“ и „Вакит“. У след отог чина отишли су, као што из Цариграда 22. о. м. јављају, отомански заступници у Скадар на Бојану.

Престона беседа,

којом су закључене седнице редовне српске народне скупштине од 1880. на дан 22. маја 1881. год.

Поштовани посланици!

Дуже него обично трајала је ова редовна сесија народне скупштине; више него обично одвојени сте били од ваших домаћих послова, радећи с мојом владом земаљске послове, на које вас је поверење народно позвало: али са толико више задовољства могу ја данас констатовати, да је ова сесија народне скупштине једна од најплоднијих, како по многобројности тако и по пуној последица значајности посвршиваних послова.

Да се капитулације и страна јурисдикција у Србији укину и уговорима замене, те да се Србија наспрам великих сила стави у положај независне државе и да се економском развитку земље набаве јаче основе, био је почео радити још блаженога спомена књаз Михаило. Трговачки уговор и конвенције закључене са суседном монархмјом Аустро-Угарском таке су природе, да је њима, осим пословних и саобраћајних веза, решено и значајно политично питање о укинућу последњих останака вазалнога стања Србије, и то наспрам силе, спрам које је то старо стање најстварнији значај имало. Мени је мило, што могу пред вама одати признање пријатељским расположењима, које је Аустро-Угарска и у овим пословима према Србији засведочила.

У ред међународних послова иде и уговор о издавању кривица, који је моја влада с краљевином Белгијом закључила и који сте ви одобрили. И тај је уговор ново сведочанство добре воље, с којом европске државе ступају у редовне међународне однешаје са Србијом.

Одобрењем конвенције о грађењу и експлоатацији српске државне железнице, ви сте не само високо дигли цену части земаљској, посведочивши Европи, да Србија суревњиво врши своје међународне обвезе, него сте у исти мах и земљи основали нову епоху економског развитка и нов извор напретка и богатства народног. Нови финансијски извори, које сте створили да издатке за грађење железнице покријете, далеко су од система непосредног прирева; они неће оптеретити никога непосредно, биће правичније подељени, и тога ради ће мање јристи порезну снагу народну. А уговором за одужење дуга учинили сте дело мудрости и правде: дело мудрости, што сте повратили снагу поколебаном кредиту државном; дело правде, што сте створили могућност, да се исплати зајам и реквизиција онима, који су у тешке дане родољубивим жртвама отаџбини помогли.

Закони о унутрашњој организацији земаљској извели су земљу на широк и поуздан пут унутрашњих преображаја. Законом о судијама створене су основе за развиће независнога судства у Србији; законом о штампи и законом о зборовима и удружењима дата су нова јемства јавном претресању послова земаљских; санитетским законима доведена је Србија у ред најнапреднијих европских држава у том погледу; просветним законима помоћи ће се снажнијем и правилнијем развитку просветних задатака, које наша отаџбина гаји. А о напредној тежњи и жељи, којом сте за преображај наших државних уредаба одушевљени, најјаснији је доказ решење о промени устава земаљског.

Поштовани посланици! Ви сте се са свесрдном готовошћу одазвали моме владалачком позиву који сам на вас престолном беседом управио. Ваш, с мојом владом сложан рад око свестраног развитка наше земље сведочи ми, да вас одушевљава поносита тежња, да се отаџбина наша тако уреди, како то од ње изискује углед новога положаја њеног међу образованим европским државама, и потреба правилнога и свестраног развитка драгога нам народа — а у исто време изазиље моју владалачку благодарност на труду и пожртвовању вашем. Народ српски, о којега се напретку ми заједнички бринемо, знаће вам такође бити благодаран.

Желећи вам срећан пут, ја овим закључујем седнице народне скупштине, сазване за 1880. год.

М. М. Обреновић с р.
књаз српски.

Трговачки уговор између Србије и Аустро-Угарске.

Члан I. Између земаља уговорних страна биће потпуна слобода трговине и пловидбе.

Поданици и једне и друге уговорне стране уживаће на земљишту друге стране она иста права, повластице и олакшице, које уживају сада или ће их уживати у напредак, што се тиче трговине и пловидбе, у овим областима, грађани тих земаља и поданици највећма повлашћеног народа.

Члан II. Поданици обеју уговорних страна имаће узајамно право да, на земљишту друге стране, могу, као и држављани те стране и поданици највише повлашћеног народа, путовати железницама, рекама и друмовима; да се могу на сваком месту настанити или неко време бавити, да могу куповати сваковрсне земље и куће или их наимати и држати у целини или делимице; у опште, да могу набављати покретна и непокретна добра, располагати њима на све начине а нарочито продајом и тестаментом или наслеђем ab intestata — све ово без овлашћења и одобрења земаљских власти; они ће моћи ту водити трговину или радити занат, уређивати све своје ствари, било непосредно или преко посредника кога ће сами изабрати, било лично или у друштву, превозити еспапе и лица, подизати депое (стоваришта), одређивати цене, најамнице и плате еспапима и радовима својим, вршити своје послове, подносити своје декларације ђумруцима, заступати своја права и потраживања пред властима и судовима земаљским; све ово не плаћајући друге ни веће ни теже царине дажбине порезе и таксе него што су оне којима су подложни држављани те земље или поданици највише повлашћеног народа и не водећи никакве разлике по народности ил вери.

По себи се разуме да се они морају у томе саобразити законима и уредбама земаљским које важе за трговину, занате и јавну сигурност, а простиру се на држављане и поданике највише повлашћеног народа.

Задужбине, корпорације, дружине и у опште сва правна лица која постоје у области које уговорне стране, осим трговинских и осигурачких друштава не могу ни бесплатно, ни куповином набављати непокретна добра на земљишту друге стране.

Поданици једне уговорне стране не могу, на земљишту друге стране, стећи право грађанства док не буду отпуштени из поданства земље своје.

Члан III. Поданици обеју страна уговорница биће на земљишту друге стране, слободни од сваке војне службе, како у стојећој војсци тако и у милицији и народној војсци. Тако исто биће слободни од сваке обавезне званичне службе, судске, административне или општинске, од примања војника на стан, од сваког ратног намета, од сваке реквизиције или војне послуге ма каква она била, изузевши међутим терете који су скопчани с имањем или најмом непокретних добара а тако и услуге или реквизиције војне којима су подложни сви држављани који су имаоци или закупци непокретних добара.

Они не ће моћи бити подвргнути, ни лично, нити у погледу покретних или непокретних добара својих, другим дужностима, ограничењима, таксама или порезама осим оних којима ће бити подложни и сами држављани.

Члан IV. Фабриканти или трговци једне стране уговорнице који путују или који своје калфе, агенте, путнике или ма какве представнике шаљу да путују по земљишту друге стране ради куповине или прибирања наручбина, било то с мустрама или без њих, а тако и у опште кад путују у интересу трговинских или индустријских послова својих, неће моћи тога ради бити вргнути ни под коју дану дажбину или порезу, у колико докажу исправом издатом по формулару ab IV. да је кућа за рачун које путују платила у својој земљи данке и дажбине прописане за вршење трговине и индустрије њихове.

С поданицими страна угаворница, кад иду из једне земље у другу на вашаре и трговине те да ту тргују и производе своје продају, поступаће се узајамно онако исто као и са држављанима.

Поданици једне стране уговорнице који раде експедиторску или возарску радњу између разних тачака двеју територија или који се даду на бродарство, неће, на земљишту друге стране плаћати никакву индустријалну или нарочиту дажбину на вршење ових заната.

Члан V. Стране уговорнице обвезују се да не спречују узајамну трговину никаквом забраном увоза, извоза или провоза.

Оне могу одступити од овог правила само:

а) за монополе државне, који већ постоје или који су за у напредак резервисати, на дуван со и барут;

б) ради санитарне и ветеринарне полиције саобразно међународним начелима која су у томе усвојена;

в) у ванредним приликама ради ратних потреба.

Ограда под б простире се и на заштитне мере које се чини у цељи да се, у интересу земљорадње, стане на пут ширењу инсеката и других шкодљивих организама (phylloxera vastatrix и doriphora decemlineata.)

Што се тиче мера смотрености које ће се против уноса и распростирања сточних зараза (епизотија) стране уговорнице уговориле су у исто време, нарочиту конвенцију.

Члан VI. Еспапи сваке врсте који долазе из једне од двеју земаља или улазе у њу, биће у другој земљи, узајамно слободни од сваке пролазне царине, па било да се провозе непосредно или да се за време провоза морају ствоpаривати, сместитати или на ново товарити.

Свака страна уговорница може, при извозу извесних производа, враћати само царине и дажбине које су наплаћене на те производе или на сировине из којих су фабриковани. У томе враћању не може бити никакве премије на извоз.

Не може се враћати царина при извозу еспапа који су прешли у слободан промет.

Члан VII. Еспапи пореклом аустријски или угарски плаћаће, кад се уносе у Србију, царине које су одређене у прилогу **А** и уживаће слободу од царине које су ту изложене.

Ако би се у Србији услед закона или уговора закључених с којом трећом државом, применио на увозне еспапе други који поступак царински, или завеле друкчије царине од ових што су углављене у прилогу **А** увозних еспапа пореклом аустријских, или угарских, може слободно бирати између овог последњег поступка и ових царина и између оних што су углављене у прилогу **А**.

У сваком случају увозник је слободан да по вољи бира између ових разних поступака и царина и у томе не може бити спречен ни непосредно ни посредно.

Са свима еспапима пореклом српским поступаће се при уласку њиховом у монархију аустро-угарску, по мери народа највећма повлашћеног.

Да би се на заједничкој граници олакшао узајамни промет еспапа и предмета који из слободног промета са земљишта једне стране уговорнице прелази на земљиште друге стране, углављене су нарочите одредбе које се налазе утврђене у прилогу **Б** који је додат овом уговору.

Прилог **В** садржи детаљне одредбе о царинском поступку с еспапима који плаћају царину по вредности.

(Свршиће се.)

Из листова.

Бирачи словачке народне странке одржаше 30. маја збор. у Т. Ст. Мартину ради тога, да истакну кандидата-народњака у т. св. мартинском срезу О току збора „**Нар. Нов.**“ ово пишу: На збору заступљене беху у великом броју све изборне општине у срезу. Пошто је сазивач збора и председник му адвокат А. Пивко отворио већање, узме реч М. Дула и у подужем говору изложи важност програма слов. народне странке, који је 28. апр. т. г. конференцијом слов. народњака углављен; предложи даље, да збор овога среза прими тај програм у свој целини својој; збор се том предлогу одазва громким, једнодушним одобравањем. За њим стави председник збору ово питање: кога кандидујете? а бирачи се одазваху| овим речма: Онога кога смо већ једном изабрали. Живио Павле Мудроњ! — Једнодушно извикани кандидат захвали се у беседи пуној жарког родољубља на поверењу и изјави, да се прима кандидације. На то се збор уз бурно: „Живио Мудроњ“ — разиђе. — И ми од свег срца желимо, да смутљивцима и мађаронима на срамоту, а на дику браћи Словацима изабран буде честити Павле Мудроњ.

О грчком питању пишу прашкој „**Политици**“ из Берлина међу осталим:

„И ако од стране спољашњег звања инспирисани листови непрестано уверавају, да мирном решењу грчко-турског спора ништа више у путу не лежи, то и за даље кругове није никаква тајна, да се на овдашњем |управљајућем месту коначно решење овога спора очекује са не малом зебњном. Није то само сада закључена конвенција, што по ново покреће сумњу, да Порта имаде неких засебних смерова. Као што извештавају из Цариграда, узимају тамо војничка оружања такав обим, с погледом на који се са потпуном сигурношћу закључити даје, да Порта рачуна са евенту лношћу и таких догађаја, које јевропска дипломатија није увукла у круг свога премишљања, који настати могу као конзеквенције грчког и туниског питања, а који би оборили сасма садању ситуацију и на место дипломатске акције ставили апел на мач. Оно што је Порта до сада учинила у ствари војничких припрема, којима хоће да се осигура против сви-

ју последица, које би могле потећи из размирице са Грчком, прелази и одвећ границу потребне позорности, а да не би произвело убеђење, да се Порта оружа за борбу, коју мора да води не против малене Грчке или за сузерени Тунис већ за даљи опстанак турске владе у Јевропи. Управљајући турски државници познају и одвећ добро бојазан јевропске дипломатије прама непредвиђеним изненадним догађајима, којима не само да би могао бити створен сасма нов положај на истоку, већ би и сам јевропски концерат могао претрпети веома озбиљан удар. Да у јевропском концерту постоји нека извесна наклоност за постигнуће овог задњег, о том се уверило по неким знацима у току дипломатске медијације у грчкој ствари; у Цариграду пак а и на другом месту, не би били ни најмање у забуни, кад би требало првопоменуту ствар у живот привести." Берлински барометар показује дакле облачно обзорје и могућност буре уз пратњу грмљавине — топова.

Дунавско питања.

Изгледа као да су се јако оманули они који мишљаху да ће Румунска у име „признања" за „пријатељско" држање приликом прогласа краљевине у дунавском питању отступити од оних потраживања што јој их у овој ствари налагаху ставити и бранити животни интереси доскорашње кнежевине, сада краљевине Румуније. **„Романија Либера,"** орган Когалнићејанов, грди и напада најжешће на све установе такозваног Avant Projets-а, наваћајући, да се исте само онда примити могу, било то у неизмењеном или у модификованом облику, кад се потпуно напусте животни интереси Румуније. Исти лист опомиње у току даљих изваћања Дмитра Браћана на његов први говор у коморама, којим беше дао обећање да ће он интересе Румуније бранити са истом жестином, са којом и лавица своје младе заштићава, ако би буди когод с поља покушао да чини какву пресију на Румунију. У Румунији ради се живо на том и употребљавају се у тој цели сва средства, да се на владу учини парламентарна пресија у том правцу, да иста опозове држање пређашњег кабинета у питању дунавском. Приређују се такозвани слободни састанци, а све што се на истима говори од стране радикалних присталица владине странке и од либералних привржeника опозиције, све то врве се око тога, да садања влада не сме признати она утаначења, што их је у дунавском питању учинила пређашња влада. И ако је Дмитар Браћано у ванпарламентарној скупштини, што се држала предпрошлог четвртка, прама тврдњама Локустеана и Волтуреска, који прогласише ништавним сва утаначења, што их је учинио пређашњи кабинет, изнео чињевицу, да се у погледу питања такозване Commission mixte и председничког гласа Аустрије стоји већ пред скоро свршеним чинима, то ипак није ни једном речи обележио станиште, што га он мисли заузети у озом питању. Противници комисије побрежних држава тумаче ову резерву Браћанову као попуштање, што још више служи распрострењу отпочете агитације. Надају се да ће се приликом расправе овог предмета у парламенту пофторити оне исте сцене, што се догодише при претресу питања јеврејског. Проносе се гласови да би се тада распустиле коморе; но сумња је велика, да ли би нови заступници народа румунског били вољни да жртвују и напусте интересе своје отаџбине — за љубав.

Виде ћемо!

Окружница Игњатијева.

Ступив у звање министра унутарњих послова издао је Игњатијев окружницу која гласи:

Позван у ово тешко доба поверењем Њ. ц. Величанства да управљам министарством унутарњих послова сматрам за дужност да обнародујем владине назоре о садашњем унутарњем положају.

Манифестом од 29. априла означен је пут, којим ће влада, уз суделовање читаве земље, ићи за једним великим циљем, за величином и благостањем Русије. Чета зликоваца, која је нашу домовину окаљала низом нечувених злочина, а завршила највећим злочином у историји, извршив убиство над драгоценим животом благопокојног цара, та чета смерала је уједно и против темељног начела нашега државног реда — против самодржавне власти, у којој је руски народ, од најдавнијих времена, свикао да гледа јемство своје независности, и јемство свога благостања и мирнога развитка.

Да су се пак у нас, посред милијуна људи који су спремни, да свој живот жртвују за љубљеногa цара, могла догађати опака дела, која су својом махнитом окрутношћу читави свет преневазила, томе једини узрок не треба тражити у лудилу, у опакој вољи непосредних убилаца, јер ти узроци леже дубље, леже у начину одгајивања наше деце, који се удалио од верске подлоге и чврстих моралних начела, у нераду области, у немарном извршивању дужности и у равнодушности прама општем добру, која се очитује код многих управних и општинских чиновника а и у себичном располагању државним и општинским иметком, које се толи обично појављује.

Познавајући те тамне стране нашега садашњег друштва, можемо си растумачити жалосну и свима познату чињеницу, да велике и опширне реформе пређашње владе нису донеле ону корист коју је цар-ослободитељ очекивао.

Манифест од 29. априла сведочи нам, да се је на највишем месту упознало зло, с којега наша земља болује, те да се на том месту и одлучило искоренити га. Така опширна и у многом обзиру тешка државна задаћа може се успешно извести само удруженим напором свих верних поданика по свима гранама државне и општинске службе, који су намештени вољом узвишеногa воће и равнатеља руске земље. Једино самодржац, ослањајући се на одност и безграничну љубав милијуна народа, с којима стоји у уској и неразрешивој свези, једино он може уз верно службовање и разумно суделовање свих бољих синова земље дигнути то тешко бреме и успешно извести ту огромну задаћу. Царском својом речи позива нас све на ту службу и суделовање, показујући нам којим се путем означени циљ постићи може.

Прва је задаћа предстојећем деловању владином да уз постојано и ревно суделовање друштвених снага земље искорени преврат. У том не ваља искључиво ослонити се на рад редарствене власти, друштво мора властитом иницијативом и енергичним отпором устајати против сваке појаве преузетнога духа, против пагубне струје, да тако лиши зликовца сваке упорности. Само у новије време могли су зликовци, хвала равнодушному владању друштва, спремати изваћање својих недела.

Жалостан доказ за ово јесте покрет против Чивута, који се последњи дана показао на југу, доказујући, како људи, одани држави и народу, следећи пришаптавању зликоваца, који у народу потичу - паке страсти, раде самовољно и у смислу превратника а да ни незнају како. Такове повреде реда ваља не само строго прогонити, већ и брижљиво предусретати, јер прва је дужност владе, да сигурност пучанства заштити од сваког насиља и сурове самовласти.

Учврстити веру и моралност, искорењујући неистину и проневерења, друга је задаћа, коју је превишњи манифест поставио. Последње време, променив неке укорењене појмове и укинув предрасуде, потресло је жалибоже како верски темељ, тако и веру саму. Равнодушност у избору средстава и праштање незаконитог прибирања иметка, то су обични појави, који карактеришу садашње друштво. Царска реч истиче да је неодгодива нужда, да се ти појави одклоне. Морална чистоћа, вера у властити рад и верно службовање ваља да постану свима и свакоме светом дужношћу, на име пак најближим царевим службеницима. Проневерења ваља укинути и свуда прогањати, где год се појаве, а кривце ваља по зислуги казнити. На даље бринуће се влада поглавито око тога, да се уведе ред и истина код извршивања уредаба, које је блаженопочивши цар Русији поделио.

За време тисућгодишњега живота Русије било је тежих и опаснијих зараза и немира, него ли данас; садашњих неприлика нестаће скоро удруженим настојањем владе и друштва. Племство ће, како се у царском манифесту вели, увек слушати глас истине и части. Имајући у земаљском поседу одличан положај, вршило је племство увек пристојећи му уплив, не у корист свога сталежа, већ на опће добро. Нема двојбе, да ће и у данашње тешко доба верно руско племство спремно похитати на глас највише власти, да служи престолу и домовини. Нека дакле оно, као и руско сељаштво а и градски сталежи буду уверени, да ће подељена им права, прама највишој вољи, остати неокрњена, и да ће влада, тражећи верно службовање и верно суделовање свију гледати, да уведе све оно, што је било основа уредбама подељеним од владара. Коначно нека и сељаштво, остајући увек верно престолу, неприклања уво злобним гласовима и нека истраје у тврдом уверењу, да ће му се не само очувати подељене слободе и права, већ да ће се влада бринути о том, како да му по могућству олакша бреме, поправи општинско устројство и економски положај

Влада ће без одлагање предузети све мере, да пронађе права средства, која могу најбоље заједмчити успешно суделовање свију чињеница при праваћању пршашњих намера.

Вести из народа.

— Из **Котора** пишу нам 13. маја:

Влада озбиљно ове године мисли увести домобранство у Боку. Има већ пуна три мјесеца, како овдашњи окружни капетан, обилазећи од једне до друге општине, народ на то приправља. Почетком маја мјесеца издана је наредба свима бокељским паросима, да концем овог мјесеца из парохијални регистара поднесу спис имена сви ови младића, који су рођени 1861. год. Бокељима то тешко на срце пада и нерадо пристају. Намјесник Родић бави се у Котору и кроз Боку ради истог посла ето 10 дана већ путује.

Нови Сад, 25. маја. Као што смо у прошлом броју претходно јавили били, у суботу је стигла у нашу варош депутација бирача српске народне странке из уздинског изборног среза, да свом досадашњем заступнику на угарском сабору, дру Михајилу Политу-Десанчићу, понуди посланичку кандидатуру и за идућу саборску перијоду. Депутацвја је била импозантна, било је у њој до 70 бирача из свију већих места уздинског среза. У уречено време изађу два члана централног одбора српске народне странке у пратњи неколико омлађих поштовача и начеоних пријатеља кандидатових на троји коли пред депутацију, те је допрате у варош. Импозантна кита од двадесет и двоје кола обраћала је на се достојну пажњу новосадског грађанства, што ју је сусретало. Одморивши се од трудна и далека пута, чланови депутације и новосађани домаћини састану се то вече на пријатељској вечери у врту српске читаонице. Сутра дан пред по дне отиде депутација кандидату своме, те му понуди кандидатуру. На понуду старине Јаше Векецког прими др. Полит кандидатуру. Одатле отиде депутација in corpore дру Светозару Милетићу у посету, а тако исто и Миши Димитријевићу, кога је већина бирача уздинског среза лично упознала, од како је пратио дра Полита по срезу му, кад је овај бирачима давао извештај о своме саборском раду. После заједничког обеда, који је давао др. Полит у почаст депутацији, на коме су учествовали и чланови централног одбора, изађе друштво дру Политу на салаш, где се позабави до у мрклу ноћ. Да ни не помињемо, само се собом каже, да је при свим приликама тим владало ванредно одушевљење. Здравице кандидату, његовом изборном срезу, појединим општинама и комитентима његовим, који заслужују опште признање ради борбе за народну ствар, као год и општенародним цравцима и појединим учесницима братског весеља и пријатељске забаве, текле су, штоно пева наш Змај-песник, као бујна река. Јутрос вратише се гости дома, испраћени од кандидата и неколико овдашњих грађана. Вратише се, оставив за собом лепу успомену у домаћина и понесав одушевљену вољу за изборни рад и тврду веру, да ће уздински срез осветлати на избору обрез себи и народу, како никад до сад није. О читавој ствари донећемо опширнији извештај.

НОВИЈЕ.

— Престолонаследник Рудолфо и престолонаследница Стефанија полазе сутра, у среду у Праг.

— Новије вести из Бугарске веле, да врло лако може бити, да ће кнез Александар морати захвалити на престолу. Ако збиља захвали, Бугари хоће, као што из Видина „П. Лоју" јављају, кнеза Дондукова-Корсакова да бирају себи за владаоца.

— Цариградски шејик-ул-Ислам позвао је окружницом мухамедовске муфтије по Бугарској, нека потпомажу политику кнеза Александра, јер њега је султан признао.

— Из Петрограда јављају: Москавски државни тужилац издао је полицији заповест, нека се строго држи законских прописа, те затварања предузима само по одлуци суда, која гласи на затвор, хапсенику достави ту одлуку у препису и пријави му, за што је затворен. — Финланђански земаљски сабор сазван је на 7. јануар 1882. год. — Петроградска градска дума наименовала је Лорис-Меликова за свог почасног грађанина. Преса петроградска добила је од цензуре налог, нек о томе ништа не пише.

— Ма да је Кондуријот опуномоћен, да у Цариграду потпише уговор о грчко-турском разграничењу, и пак до 22. није у Атину стигла вест, да је то учињено. Атински заступници сила пријавише 22. о, м. Комундуру, да су наименоване комисије, које ће обележити границу и обавити предају.

Разне белешке.

(Српске адресе цар-краљевићу Рудолфу.) Ових дана изложени беху у Будапешти поздрави, управљени на њег. в. краљевића Рудолфа и краљевићку Стефанију, поводом сватовских свечаности. Сви су поздрави — по броју 87 — писани на финој велин-хартији, зачеона слова (initialia) израђена су уметнички, корице су им све сама кадифа, украшена сувим златом и чистим сребром, а постављени су тешком свилом. Као саразмерно најлепше израде споминњемо ове:

1. Поздрав од стране српског православног клира. Корице овој адреси су од плаве као небо кадифе, обод им је злато и плав емаљ, средом су украшене арабескама, рубинима и правим бисером, а по сред-среде је грб краљевићев. Поздрав сам писан је лепим, чистим српским језиком.

2. Поздрав града Н. Сада: корице од беле коже, на среди три круне златне и то: круна Угарске, круна дома хапсбуршког; испод ових Р. С. (почетна слова високих младенаца); на ћошкови изведене су лепе алегоријске слике.

3. Сомбор: корице овом поздраву су од црвене кадифе, на среди са натписом: „Заступништво сл. кр. вароши Сомбора 1881."

4. Панчево: црвена кадифа а у среди грб варошки.

5. Тамишвар: корице од љубичасте кадифе са украсима од емаља и Р. С. монограмом.

Торонталска жупанија послала је особито лепу адресу, затворену у стаклену шкрињу, увезану у плаву кадифу са златним и белим емаљом; по среди украшену грбом жупанијским опкољеним венцем сребрним; на ћошковима уписане са четири алегоричке слике од емаља. Натпис около грба је такођер вештачки изведен. Адреса бач-бодрошке жупаније: отворено плава кадифа, сребрни оквир, средом грб жупанијски. СаО.

(Српска далматинска омладина) ради око тога, да се уједини по примеру целокупне уједињене омладине српске. Тога ради образовао се главни одбор од омладинских дружина градачких и бечких ђака, који ће спремити, што је нужно за скупштину „уједињене српске далматинске омладине", и саму скупштину приредити. Као што задарски „Срп. Лист" јавља, градачки и бечки одбор закључили су већином гласова, да се главна скупштина ове године сазове у Дубровник. Браћи из Далмације желимо сретну радњу и сваки успех у племениту им подузећу.

(Светозар Ивачковић,) познати неимар наш, који је градио монуменатску српску цркву у Панчеву, постављен је за мерника прве класе неимарског одељења у српскоме министарству грађевина.

(Црногорска кнегиња и кнежевић) пошли су у уторник 19. о. м. пре подне, као што је „Гл. Црног." претходно јавио био, на пут у Петроград. Пут ће их водити преко Бара у Италију, па даље Италијом. У пратњи им налази се председник државног савета, Божа Петровић, који се тога ради вратио из Петрограда право у Бар, и тамо стигао пре путника, те их дочекао. Осим њега налази се у пратњи ердар Сава Пламенац и гђца Најком, која је тога ради из Швајцарске на Цетиње дошла.

(Прва кола с Цетиња у Котор.) „Гл. Црног." пише под 16. мајем: „У уторак пре по дне поћи ће први пут кочија од Цетиња до Котора — први пут, од како је света и веки, јер крш од Цетиња до Котора, од како га је Бог створи, није осетио на себи до сад точка у колима, а сада се лепо покорио вољи господара и народа црногорског, те је пустио кроза се згодну пругу, преко које Црна Гора ступа корпном у широки свет. На овој првој кочији одвешће се до Котора њ. височанство наша кнегиња са светлим наследником престола и осталом пратњом до Котора, одакле ће поћи даље пут Петрограда. Знак је то да је пут од Цетиња до Котора готов, и он се не може отворити свечанијим начином, него што је овај, када кнегиња црногорска са наследником црногорским на првој кочији чини свечани улав у Котор."

(Један избор народног заступника стаје у Француској) 12.000 до 100.000 франака.

Изашла је и достављена нам је ова **нова књига:** — **Црквено-словенски буквар** са читанком за други разред српских основних школа. Одобрен од српско-народног црквено-школског сазета. Цена је 16 новч. У Новоме Саду. Издање штампарије А. Пајевића. 1881. Штампарија А. Пајевића. 8-ина 80 страна.

✝

Српска прав. сентомашка певачка дружина, јавља овим тужну вест, да јој се непрежаљени друг, неуморни члан и председник ове ожалошћене дружине

ЛАЗАР МИХАЈЛОВИЋ

учитељ,

после дужег боловања 15. о. м. у 55. години свога живота у вечност преселио.

У Сентомашу 20. маја 1881.

ОБЈАВА ЗА ЗУБОБОЛНЕ.

Мојим пошт. пацијентима, као и осталој п. т. публици стављам до знања, да од 8. (20.) априла сваки дан ординујем од 9 сати из јутра до 6 сати по подне у гостиони „царице Јелисавете" собе бр. 22.

С поштовањем

В. Дик,

зубни лекар.

Бавиће се до почетка месеца јуна.

Курс бечке берзе 25. маја (6. јуна)

5% металица	76.75
5% народног заима	77.—
Аустријска златна рента	95.40
Угарска златна рента	117.60
Државни зајам од 1860.	135.—
Акције банчине	835.—
Кредитне акције	355.30
Лондон	117.—
Угарске разтерстнице	98.75
Темишварске разтеретнице	97.—
Сребро	—.—
Ц. кр. дуката	5.55
Наполеондори	9.31
Немачке марке	57.10

ОГЛАСИ.

У галантеријској и нирнбершкој трговини

Ј. Н. ПАВЛОВИЋА

у Панчеву

упражњено је место за једног спомоћника.

СРПСКА ШТАМПАРИЈА

Дра СВЕТ. МИЛЕТИЋА

у Новом Саду

потребује два слагача, који одма ступити могу.

Одговорни уредник др. Светозар Милетић.

Српска штампарија дра Светозара Милетића.